

2026-04-09
A2026/00417**Arbetsmarknadsdepartementet**Jämställdhetsmyndigheten
Brottsförebyggande rådet
Socialstyrelsen
Statistiska centralbyrån

Uppdrag om uppföljning av delmålen mot våld, förtryck och utnyttjande och nollvisionen för dödligt våld mot kvinnor

Regeringens beslut

Regeringen ger Jämställdhetsmyndigheten, Brottsförebyggande rådet, Socialstyrelsen och Statistiska centralbyrån i uppdrag att ta fram indikatorer för uppföljning av nollvisionen för dödligt våld mot kvinnor och de jämställdhetspolitiska delmålen mot våld, förtryck och utnyttjande, med beaktande av den nationella strategin mot mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer, utnyttjande i prostitution och människohandel samt hedersrelaterat våld och förtryck och dess strategiska områden och utgångspunkter (skr. 2025/26:245).

Myndigheterna ska inhämta kunskap och erfarenheter från länsstyrelserna, Polismyndigheten, Rättsmedicinalverket, Uppsala universitet (Nationellt centrum för kvinnofrid) och andra för uppdraget relevanta aktörer.

Jämställdhetsmyndigheten ska samordna uppdragets genomförande och under uppdragets gång hålla Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet) löpande informerat om hur arbetet fortskrider. Jämställdhetsmyndigheten ska lämna en delredovisning, som ska innehålla indikatorer för uppföljning av nollvisionen, senast den 1 september 2026. Jämställdhetsmyndigheten ska lämna en slutredovisning av uppdraget senast den 28 september 2028 till Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet). Slutredovisningen ska innehålla en beskrivning av eventuellt ytterligare utvecklingsarbete som krävs för att indikatorer som behövs ska gå att följa upp.

För uppdraget får Brottsförebyggande rådet och Statistiska centralbyrån för 2026 använda 1 000 000 kronor vardera som ska redovisas mot det under utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet för budgetåret 2026 uppförda anslaget 3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder, anslagsposten 12 Jämställdhetsinsatser efter regeringsbeslut. Medlen betalas ut engångsvis efter rekvisition till Kammarkollegiet. Rekvisition ska lämnas senast den 1 december 2026. En ekonomisk redovisning ska lämnas till Kammarkollegiet senast 31 mars 2027. Rekvisition, återbetalning och redovisningar ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

Regeringen beräknar att avsätta 2 000 000 kronor för uppdraget för 2027 och 1 500 000 kronor för 2028 under förutsättning att riksdagen anvisat medel för det aktuella anslaget.

Skälen för regeringens beslut

Arbetet med att mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer, utnyttjande i prostitution och människohandel och hedersrelaterat våld och förtryck ska upphöra är prioriterat för regeringen. Regeringen har därför den 9 april 2026 beslutat om en nationell strategi mot våld, förtryck och utnyttjande (skr. 2025/26:245) som avser perioden 2026–2035. Strategin ska bidra till ett effektivt, hållbart och samordnat arbete för att uppnå de jämställdhetspolitiska delmålen mot våld, förtryck och utnyttjande.

Regeringen bedömer att ett systematiskt och strukturerat uppföljningsarbete är avgörande för att bedöma utvecklingen inom området, både när det gäller måluppfyllelse och det arbete som bedrivs för att nå delmålen.

Det finns flera metodologiska utmaningar med att mäta arbetet mot våld. Det är exempelvis svårt att ta fram indikatorer som på ett tillförlitligt sätt kan mäta myndigheternas verksamhet i relation till övergripande politiska mål, särskilt eftersom utvecklingen påverkas av flera faktorer. Även omfattningen av våldsutsattheten kan vara svår att mäta, eftersom stora mörkertal innebär att anmälda brott inte kan användas som en direkt indikator. Frågor om våld är dessutom känsliga, och det finns utmaningar kopplade till svarsfrekvens och till att nå grupper med högre risk för våld, exempelvis personer med funktionsnedsättning eller personer som lever med hedersrelaterat våld och förtryck. Alla grupper som ur ett rättighetsperspektiv bör omfattas är svåra att fånga in, och indikatorer måste dessutom vara möjliga att följa över tid.

I slutbetänkandet Frihet från våld, förtryck och utnyttjande – En jämställdhetspolitisk strategi mot våld och en stärkt styrning av centrala myndigheter (SOU 2025:28) föreslås omkring 80 indikatorer inom de strategiska områdena, men utredningen konstaterar samtidigt att ett fortsatt utvecklingsarbete krävs för att bättre fånga in samtliga våldsområden och våldsutsatta grupper. Regeringen bedömer att antalet indikatorer som utredningen föreslår är för omfattande för att möjliggöra en långsiktig och jämförbar uppföljning på aggregerad nivå. Regeringen bedömer därför att det finns ett behov att se över möjligheten att använda s.k. kärnindikatorer. Ett uppföljningssystem måste möjliggöra uppföljning av alla våldsområden som ingår i delmålen, inklusive det nya delmålet mot hedersrelaterat våld och förtryck.

Regeringen inrättade den 29 januari 2026 Rådet för kvinnofrid i syfte att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor och angav i beslutet att arbetet i rådet ska vägledas av en nollvision för det dödliga våldet mot kvinnor (SB2026/00114). Nollvisionen omfattar dödligt våld mot kvinnor oavsett om det förekommer i en nära relation, i en hederskontext eller utan koppling till nära relation. För att arbetet mot nollvisionen för det dödliga våldet mot kvinnor ska vara mätbart behöver uppföljning möjliggöras.

Jämställdhetsmyndigheten har i uppgift att med utgångspunkt i de jämställdhetspolitiska målen redovisa och analysera resultat av åtgärder som relevanta myndigheter och andra aktörer har vidtagit.

Jämställdhetsmyndigheten ska också fortsatt årligen lämna en sammanställning av länsstyrelsernas arbete till regeringen, med utgångspunkt i den redovisning som länsstyrelserna lämnar i enlighet med förordningen (2021:995) om länsstyrelsernas regionala arbete mot mäns våld mot kvinnor (5 §).

Brottsförebyggande rådet (Brå) har i uppgift att bidra till kunskapsutvecklingen inom rättsväsendet och det kriminalpolitiska området samt att främja brottsförebyggande arbete. Brå ansvarar även för den officiella kriminalstatistiken och utvecklingen av denna. Den officiella kriminalstatistiken, tillsammans med Brås samlade kunskap på det kriminalpolitiska området, är viktiga för att följa utvecklingen och måluppfyllelsen av de två jämställdhetspolitiska delmålen mot våld, förtryck och utnyttjande.

Socialstyrelsen är kunskapsmyndighet för vård och omsorg, med ansvar för att bland annat ta fram föreskrifter, kunskapsstöd och statistik samt göra uppföljningar och utvärderingar. Socialstyrelsens samlade kunskap är viktig för att följa utvecklingen och måluppfyllelsen av de två jämställdhetspolitiska delmålen mot våld, förtryck och utnyttjande.

Statistiska centralbyrån (SCB) ansvarar för officiell statistik och annan statlig statistik. SCB är ansvarig myndighet för den officiella jämställdhetsstatistiken. Den officiella statistiken, särskilt den som ingår i jämställdhetsstatistiken, samt SCB:s samlade kunskap om utveckling och samordning av statistik, är viktiga för att följa utvecklingen och måluppfyllelsen av de två jämställdhetspolitiska delmålen mot våld, förtryck och utnyttjande.

Länsstyrelserna ska enligt förordningen (2021:995) om länsstyrelsernas regionala arbete mot mäns våld mot kvinnor (8 §) årligen lämna en redovisning till Jämställdhetsmyndigheten med kopia till Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet).

Syftet med uppdraget är att långsiktigt stärka kvaliteten i den årliga och fördjupade uppföljningen av utvecklingen i förhållande till delmålen och arbetet i enlighet med den nationella strategin, för att stärka förutsättningarna för ett effektivt arbete.

Uppdraget om stärkt uppföljning är nära sammankopplat med uppdraget att delta i en nationell samverkansstruktur och utveckla arbetet mot våld, förtryck och utnyttjande (A2026/00420), som också avser att stödja genomförandet av den nationella strategin. Båda uppdragen samordnas av Jämställdhetsmyndigheten.

Närmare beskrivning av uppdraget

Brottsförebyggande rådet, Jämställdhetsmyndigheten, Socialstyrelsen och Statistiska Centralbyrån ska gemensamt utreda och bedöma vilka indikatorer som ska användas för uppföljning av:

- det jämställdhetspolitiska delmålet att mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer och utnyttjande i prostitution och människohandel ska upphöra, med beaktande av den nationella strategin och dess strategiska områden och utgångspunkter,

- det jämställdhetspolitiska delmålet att hedersrelaterat våld och förtryck ska upphöra, med beaktande av den nationella strategin och dess strategiska områden och utgångspunkter, och
- nollvisionen för dödligt våld mot kvinnor, i den mån det är möjligt uppdelat utifrån ålder på den som har utsatts, kön på förövaren, om förövaren är en närstående eller inte, och om heder är ett motiv till brottet.

Myndigheterna ska ta fram ett urval av relevanta indikatorer samt sammanslagna indikatorer, som kan utgöra kärnindikatorer för en långsiktig och jämförbar uppföljning.

Myndigheterna ska beakta de punkter som rör uppföljning och datainsamling i rekommendationer till Sverige om förtroendeskapande genom stöd, skydd och rätt på grundval av Istanbulkonventionen som beslutades av partskommittén den 5 juni 2025.

Jämställdhetsmyndigheten ska med stöd av länsstyrelserna förbereda för att fortsätta den årliga uppföljningen med utgångspunkt i de indikatorer som tas fram inom detta uppdrag, samt för att vart fjärde år genomföra en fördjupad uppföljning av utvecklingen i förhållande till delmålen, nollvisionen och arbetet i enlighet med den nationella strategin.

På regeringens vägnar

Nina Larsson

Marie Ek

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM

Justitiedepartementet/INS, KRIM, DÅ

Socialdepartementet/SL

Finansdepartementet/BA, SFÖ, ESA

Utbildningsdepartementet/UH

Kammarkollegiet